

ECONOMIA ■

Els temors dels inversors aixequen incerteses entre les empreses tecnològiques

SALUT ■

Alguns remeis casolans per hidratar la pell seca del cos

EL

MAGAZÍN

Núm. 223

Divendres, 6 de maig de 2022

RICARD SUNYOL

El guanyador del Premi Mercè Rodoreda parla del seu primer llibre de contes

ENTREVISTA

RICARD SUNYOL

“Als catalans ens agraden més els drames, però aquest llibre està escrit des de l’alegria i l’humor”

Es va presentar al Premi Mercè Rodoreda sense gaire convicció, però el va guanyar. Ricard Sunyol (el Masnou, 1989) s’estrena en el panorama literari amb un llibre iconoclasta que reivindica l’humor absurd, ‘Declaració d’inversions’. La Nit de Santa Llúcia va sorprendre amb un “Visca Lleida!” que semblava un estirabot, però el que és cert és que coneix bé la ciutat, perquè la seva parella és lleidatana. Un Cupido armat amb una motoserra adverteix des de la portada del llibre que ens trobem davant d’una veu nova i molt personal.

Text i fotos: Anna Sàez

Diuen que són contes una mica punkies. Hi està d’acord?

Sí, és un recull de relats molt divers pel que fa a estil, veu, temàtica, són molt eclèctics. Ho vaig començar a escriure durant el primer confinament. Havia publicat algun relat, havia escrit una mica, però mai m’ho havia pres seriosament. I aquest cop sí, aquest cop m’ho vaig agafar d’una manera molt experimental, juganera... Cada relat era un món, un banc de proves per assajar diferents estils, registres, temàtiques...

Experimental, doncs, en un sentit literal. Experimentava mentre altra gent feia pa i pastissos...

Sí, sí, va ser així. Experimentava amb l’estil, amb la forma, intentava escriure amb una veu narrativa original de forma bastant intuïtiva i després ja van anar aflorant els diferents temes. Em proposava d’escriure un relat kafkià, un de dialogat, un que és com una faula rimada, ara un reflexionant sobre el fet d’escriure i el món de la literatura catalana... Anava provant diferents coses.

Quan s’adona que aquests relats independents formen un llibre?

Si he de ser sincer, quan vaig acabar el primer, que és *Els crits eufòrics dels erudits*, ja vaig pensar que anava bé. Altres vegades havia escrit coses, però ja fos perquè no tenia temps o per frustració, ho deixava. Aquest cop no, a mesura que anava avançant ja anava veient que podia, que m’hi dedicava, que ho gaudia... És un llibre escrit amb bastanta alegria i bon humor, encara que sigui *punky* i escrit contra la convenció literària i altres convencions vitals. Quan vaig acabar el primer manuscrit ja me me’n vaig adonar, que si hi posava més feina em sortiria un llibre que podia presentar a

“No he fet mai una novel·la, encara. Però considerar que una novel·la és més difícil de fer em sembla absurd. Fer un bon relat o un bon poema és igual de difícil.”

m’esperava– i van destacar que el llibre s’allunyava de pirotècnies embafadores, del joc, que era una mica la meva proposta, em vaig quedar... Vaig donar per fet que el que havia fet des del risc no guanyaria cap premi. I quan ja no hi comptava em va trucar per telèfon el Jordi Cuixart, d’Òmnium Cultural, per dir-me que havia guanyat el Rodoreda. En aquell moment vaig entrar en una fase d’irrealitat.

Però era real.

El dia del premi hi havia totes les autoritats, tot el *mundillo* literari... va ser estrany, surrealista, però també molt emocionant.

Escriu amb esperit transgressor. Com a lector també busca la transgressió?

El que més m’ha influït són veus, estils, recursos, de la literatura americana postmoderna. Les narracions autoconscients, narracions que són conscients que són un artifici, que reflexionen sobre les implicacions polítiques, morals, vitals de la literatura, de com emparulem el món, de com ens expliquem les coses. Això m’interessa moltíssim. I el recull, en diferents moments, ho fa. També m’interessa molt l’humor absurd de Franz Kafka, Flann O’Brien, Gombrowicz... L’humor, el fracàs, la impossibilitat vital poden ser un motor creatiu des d’on escriure. I sí, el llibre a estones reflexiona sobre el fet literari, tant a nivell de món, de sistema, de procés i sobre la impossibilitat i el fracàs. És un llibre amb molts protagonistes que no saben exactament per què però són incapaços d’assumir o fer coses tan normals com mudar-se, tenir fills...

En part, també és un llibre generacional.

No ho he fet amb aquesta intenció, però és veritat que va en contra de certes convencions. Una d’elles és la família. La idea que tenim de família no deixa de ser una convenció, una institució contra la qual és possible que la gent de la meva edat ja en fem un retrat diferent o més crític o, en el meu cas, més absurd.

Com a autor d’un llibre de relats, segur que ja haurà respost unes quantes vegades la pregunta de: “per a quan la novel·la?”, com si els contes són un gènere menor. Diu Carlota Gurt, que també va guanyar el Premi Rodoreda, que tenen més mèrit perquè obliguen el lector a pujar cada vegada a dalt del tobogan i llançar-se, mentre que el lector de novel·la, un cop hi entra, només s’ha de deixar portar.

No he escrit mai una novel·la, encara. Però considerar que una novel·la és més difícil de fer em sembla absurd. Fer un bon relat o un bon poema és igual de difícil. Tot depèn de l’ambició, de la intenció. Jo, potser perquè m’hi posava per primera vegada, em divertia molt tirant-me cada vegada per un tobogan, com diu la Gurt. La metàfora està molt bé. Però sí que és cert que en alguna part del procés d’escriure aquest llibre he pensat que em venia de gust escriure amb una mateixa veu, un mateix estil, uns mateixos personatges, i no haver de tornar a començar cada vegada. Tot i que si mai faig una novel·la ja sé que no tindrà un estil gaire monolític. Ja ho veurem.

En tot cas, continuarà escrivint. No és un bolet,

sinó un primer llibre.

No se sap mai però sí, encara que jo tingui una feina que m’ocupa vuit o deu hores diàries i que no és fàcil, vull continuar escrivint. M’hi veig amb cor. Ara estic llegint molt, ho havia deixat una mica per no veure’m influenciat per altres veus. Ara m’estic tornant a impregnar de literatura. Em fa respecte, però m’hi posaré. Sense ànim de romantitzar-ho, però ha sigut un any i mig dur. Ja veurem si serà una novel·la o seran més relats, però faré un altre llibre.

Ve del món audiovisual. Això li ha pesat a l’hora d’escriure? Ha passat els relats pel filtre de la mirada cinematogràfica?

Abans de ser un lector apassionat soc, sobretot, cinèfil, des que quan feia Batxillerat vaig descobrir Tarantino i m’hi vaig obsessionar molt. Tarantino va molt bé per veure com es fa un estil, una veu cinematogràfica. Després va venir la *Nouvelle Vague*, els *spaguetti western* i per primera vegada em vaig enamorar de la ficció, en aquest cas, cinematogràfica. I quan ho vaig estudiar a la Blanquerna, encara més. Tenia clar que volia fer guió i direcció... En aquell moment volia fer pel·lícules. Però quan vaig començar a llegir i m’hi vaig posar més seriosament, aquesta passió per la ficció va virar cap a la literatura. I, indubtablement, que una cosa influeixi l’altra, això seguríssim. La passió que tinc ara per les narracions autoconscients, sobre la reflexió, sobre el fet de crear, sobre la ficció, crec que la vaig descobrir veient pel·lícules de Godard o del Woody Allen, que parla a càmera i trenca la quarta paret. En els primers relats que havia escrit sí que algú m’havia dit que semblaven guions i no era, precisament, una bona crítica. Ara sí que he volgut que fossin purament literaris. Tot i això, hi ha un relat que és una paròdia del llenguatge televisiu contemporani, sobre les sèries d’ara, que s’han massificat tant que tot és una mica previsible. Estan pensades per agradar. I això em molesta una mica.

En salva alguna, de sèrie?

I tant! *The Sopranos*, *The Wire*, *Mad Men*... són sèries molt bones. Però llavors van explotar les plataformes de *streaming* i van començar a sortir uns productes més previsibles, molt complaents amb l’espectador. I ara la gent s’alimenta de ficció aquí, molt per sobre de la literatura o el cinema. O sigui, que soc crític, però alguna la miro. Ara estic veient *Better Things* i m’agrada molt *Succession*... No he deixat de mirar sèries però en miro menys, perquè no hi ha temps per a tot. A més, tinc la sensació que hi ha moltíssima producció i com destries? Les sèries demanen molta inversió de temps.

A la portada de Declaració d’intencions veiem un angelet que podria ser un Cupido, però en comptes d’un arc i unes fletxes va armat amb una motosera. Això és una declaració d’intencions, jugant amb el títol.

La portada va ser difícil. Soc soci fundador d’una agència de publicitat, on fem disseny gràfic i clar, jo tinc una cultura visual desenvolupada i Proa té el seu estil de disseny i de portades, així que va ser un procés difícil trobar un lloc comú i el lloc comú va ser aquest angelet. Té sentit. És un llibre iconoclasta que critica, parodia, carrega contra certes conviccions, tant literàries com familiars. I crec que comunica bé el que hi ha a dins. Hi ha bon humor, hi ha alegria, hi ha un angelet, però amb una motosera, que pot fer més mal que bé.

Quan publiques per primera vegada, la gran incògnita és saber qui hi ha a l’altra banda. Com està sent la resposta dels lectors?

Està sent increïble. Això és una cosa que fas tu molt sol, de manera molt íntima, encara que tinguis gent que t’ajudi, i és molt sorprenent quan et diuen que t’han llegit, que els ha agradat, que han rigut molt... perquè és un llibre que fa riure genuïnament i de veritat i això sorprèn perquè als catalans ens agraden molt els drames, les coses serioses i profundes. A l’altra banda, de moment, hi ha lectors agraïts i crítiques constructives. Però soc conscient que és un primer llibre i té el nivell que té. Estic agraïdíssim.

“És un text amb bastanta alegria i bon humor encara que sigui ‘punk’ i escrit contra la convenció literària i altres convencions vitals”

un premi. Hi veia alguna possibilitat... Però guanyar el Rodoreda va ser molt sorprenent!

Primer llibre i premi gros. Com va ser el moment de pujar a l’escenari la Nit de Santa Llúcia?

Va ser surrealista. Estava nerviosíssim. Així, sincerament, jo m’havia presentat al premi Documenta i al Rodoreda, però pensava que si tenia alguna possibilitat de guanyar un premi seria el Documenta perquè tradicionalment és un premi que s’havia atrevit a premiar coses originals, innovadores o diguem-ne com vulguem. I quan van fallar el Documenta i vaig saber que l’obra guanyadora era novel·la rural –que segur que està molt bé, però que no era el que jo

OPINIÓ

Ramon Vall Ciuró

Pagar perquè ens espïïn? No, gràcies

La majoria de països del món disposen d'un servei secret d'espionatge. Popularitzat a través de les novel·les d'Ian Fleming o per James Bond, al cinema, envoltats en la majoria de casos per luxe i una visió idíl·lica lluny de la realitat. Aquests cas d'espionatge massiu que és el Catalangate i que hauria afectat com a mínim una seixantena de catalans proclius a la independència de Catalunya, ha sigut una vergonya a escala internacional. Espanya ha aparegut com un país poc democràtic, amb unes pràctiques que recorden a l'STASI en temps de la RDA o el KGB a Rússia. A cap país de les democràcies anomenades occidentals se li ha acudit espïar els seus propis ciutadans, sinó que els recursos pels serveis d'intel·ligència s'han destinat a prevenir enurts, guerres i conats de rebel·lió.

En ple segle XXI l'espionatge està molt desenvolupat en països avançats. El Mossad, per exemple, és un dels millors centres d'espionatge. Fundat l'any 1951 arran de la creació del nou estat d'Israel, és una màquina extraordinària d'espïar, però també de col·laborar amb els centres capdavanters com la CIA.

Espanya, en espionatge, va molt enre-re. Encara juguem a *regional*. El Centre Nacional d'Intel·ligència (CNI) va ser fundat el 2002 per suprimir organismes obsolets com el CESID. Depèn directament del Ministeri de Defensa i té un pressupost de més de 322,3 milions d'euros anuals, una xifra molt elevada veient la feina que fa. Les seves funci-

ons bàsiques segons el Decret 2/2002 són les de proporcionar informació, estudis i anàlisis al govern de Madrid per prevenir i evitar perills, amenaces o agressions contra la independència i la integritat territorial d'Espanya. I jo em pregunto, Catalunya és un perill?

A part que no hi ha cap altre govern occidental que espïi els seus ciutadans per motius polítics, encara és més vergonyós que el govern de torn de Madrid

A cap país de les democràcies occidentals se li ha acudit mai espïar els seus propis ciutadans

ho vulgui amagar i que no hi hagi encara cap dimissió. La mentida pren força i sostreu la veritat.

Hi ha països que, en canvi, han intentat solucionar conflictes territorials amb diàleg pacífic i constructiu. Ara fa 25 anys, el 15 de setembre del 1995, es va fer un referèndum al nord d'Itàlia. Les regions de la Padania volien obtenir la independència per deixar de pertànyer a la República italiana. El govern, amb la *finezza* política dels italians, van considerar que la consulta, en què hi van participar més de 4 milions d'italians, era un acte de partit. No hi van enviar

la policia a pegar la gent. Tot va quedar solucionat amb política i algun pessic de diplomàcia. Un exemple que podrien haver seguit el govern de Mariano Rajoy i els seus col·laboradors, que estaven a la lluna durant la tardor de 2017 i avui sembla que fa el mateix el president Pedro Sánchez.

Una anècdota a esmentar amb el tema de l'espionatge i que demostra que també es pot fer bé la feina. Una acció que va canviar el curs de la Segona Guerra Mundial i que va protagonitzar un català nascut el 1914 al carrer Muntaner de Barcelona, Joan Garcia i Pujol. Era *Garbo* per als britànics i aliats, i *Arabel* per als alemanys. Era un doble espia i va tenir un paper clau a l'hora de convèncer Adolf Hitler i el seu govern que el famós desembarcament de les tropes aliades a les costes de Normandia es faria per un altre lloc i segurament més tard del dia D, que era el 6 de juny del 1944. Amb la derrota dels alemanys, Europa va ser alliberada del règim nazi i es va posar fi a la Segona Guerra Mundial. Això sí que era espionatge de veritat. El Catalangate, en canvi, és un nyap de mal gust i més ara que han sortit a dir el president i alguns ministres que ells també van ser víctimes de les escoltes del Pegasus. Cal saber qui va ordenar les escoltes i qui les va pagar. De moment, ja han impedit que es creés una comissió d'investigació al congrés.

Com diria el nostre escriptor emporanès Josep Pla, això ha estat una col·lona.

Susanna Barquin

DE ROSSEGONS

Culpa

"Què et sembla, un crim insignificant no queda compensat amb milers de bones obres? A canvi d'una vida, milers de vides salvades de la corrupció i el desgavell. Una mort a canvi de cent vides, és pura aritmètica!" Raskólnikov, protagonista de *Crim i càstig* de Dostoievski, és en una taverna i escolta la conversa entre un estudiant i un oficial, que parlen d'una vella usurera que ell mateix acaba de conèixer. La conversa s'anima, i l'estudiant afirma que seria capaç de matar i robar la vella sense remordiment, d'alguna manera perquè amb els diners d'aquella vella que fa mal a molts es podrien salvar vides joves i sanes que perden la força per la manca de suport. L'estudiant, per descomptat, parla en teoria, perquè no triga a dir que ell no seria capaç de fer-ho, però li semblaria just fer-ho. L'oficial que l'escolta sentència que si l'estudiant no es decideix a fer-ho, no hi ha justícia que valgui.

Raskólnikov queda convençut que gaudeix d'una vàlua superior. Ell, que només escoltava una conversa de taverna, decideix que serà capaç de fer-ho i, a més, no tindrà cap tipus de remordiment, sobretot perquè es dedicarà a planificar tot el detall del crim. La dialèctica entre la moral utilitarista esbiaixada i la moral cristiana es desgrana en pàgines de por i sofriment per un càstig interior que necessita de redempció perquè la culpa es fa insuportable. De la culpa en sabem, i molt, les dones, que tenim la culpa de tot des de l'inici dels temps, quan Eva va decidir ser generosa i compartir el fruit de l'arbre prohibit amb Adam. En ser enxampat, Adam va donar les culpes a Eva, com un acuse-ta, i Nostro Senyor la va –ens va– condemnar a patir i molt les fatigues de l'embaràs i els dolors de part. No content amb això, va sentenciar que Eva –i totes les Eves posteriors– seria sotmesa al domini del seu marit. A Adam, per

escoltar Eva, el va condemnar a haver de treballar per poder menjar. Així va ser com Adam va quedar com un bonifaci, i Eva, com totes les dones, la culpable de la pèrdua del paradís, tal com ens han deixat clar els últims més de 20 segles. Ara que els dolors de part s'han minorat (tampoc no gaire, que consti), les dones hem assumit com a nostre el càstig d'Adam, i ens hem de guanyar el pa amb la suor del front. I noves culpes. Culpa per deixar la canalla unes hores, culpa per no arribar a tot arreu. Culpa per contestar. Culpa per callar. Culpa per parlar. Culpa. Per això, no és estrany que la personificació del mal en la conversa de taverna que sent Raskólnikov sigui una dona. Vella i usurera, d'acord, però una dona a la fi, tan culpable i tan insignificant que mereix la mort. *Crim i càstig* no anava de culpa per matar una dona. Anava de culpa. I Dostoievski la descriu tan bé que em sento culpable de no saber-ho fer millor.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

A propòsit de Pegasus

Per a la mitologia grega aquest era el cavall alat de Zeus. Ara, és el nom d'un *software* per espia i el *leitmotiv* d'una gran operació propagandística. L'escàndol polític no acostuma a existir en si mateix, sinó que es construeix quan se'l necessita. Aquests dies, en la política catalana i espanyola, sentim nombroses declaracions de to alt i esquinçament de vestidures que blasmen el presumpte espionatge fet a partir d'un reconegut programa israelià creat a aquest efecte. No se'n sap l'abast ni el què ni el com ni el qui, però funciona una campanya ben organitzada i informativament ben greixada, tot prefigurant responsables, corrint les institucions i el govern de torn tot exigint no només que rodin caps, sinó la verbalització pura i simple que ha existit un projecte organitzat i executat de seguiment de l'independentisme. Lògicament que hi pugui haver hagut espionatge no s'hauria de banalitzar. Val a dir, que és el que fan els serveis d'intel·ligència de tots els estats moderns, com també grups privats en una defensa poc neta dels seus interessos. L'acceptació que passi hauria de dependre de si es fa amb autorització judicial o sense. Aquesta és la clau, tot i ser un tema que sempre es mou als marges. L'independentisme, de manera esbiaixada, aprofita per aixecar una "causa general" contra l'Estat espanyol. En el seu decaïment actual, especialment el sector més hiperventilat que creu en el "com pitjor, millor", necessitava una via per tornar aixecar la dialèctica de l'enfrontament tot identificant allò "espanyol" amb democràcia de baixa qualitat, falta de respecte als drets fonamentals i, fins i tot, amb franquis-

me. Un intent de revertir la desmobilització dels fidels, els efectes geopolítics adversos que significa la invasió d'Ucraïna, les manifestes vinculacions amb la Rússia de Putin, el descrèdit internacional. I reagrupar un moviment no només dispers, sinó dividit i confrontat de manera profunda. A més, s'acosta un cicle electoral.

En els temps que corren, tot necessita una marca simplificadora i identificadora. Això que s'ha anomenat pomposament el Catalangate és poc més que un invent producte d'un encàrrec del mateix independentisme fet a un laboratori canadenc, Citizen Lab, que té poc d'independent i al qual se li assigna una solvència que no té. És el que fa, informes sota encàrrec. Que qui l'hagi elaborat sigui justament un català que va tenir un paper destacat en el Tsunami Democràtic i els aldarulls de fa uns anys es pretén un fet casual. Fa tems que el muntatge estava elaborat, però es dona a conèixer justament quan el Parlament Europeu va comunicar la creació d'una comissió per investigar l'abundant ús fet arreu del món d'aquest programa d'espionatge telefònic d'origen israelià, perquè així es confongués allò català amb la preocupació general. Que el mateix dia de donar-ho a conèixer es tingués apunt una pàgina web de nom Catalangate ja preparada i farcida es veu que també és una casualitat. Estem davant una campanya orquestrada amb la finalitat que la pressió informativa i el predomini del tema en l'agenda política espanyola posi en crisi la majoria governamental. L'intent de creació d'una comissió parlamentària al respecte de la qüestió obeeix justament a aquesta pretensió de des-

gast i de bloquejar qualsevol avenç en la desescalada catalana. No interesses les explicacions i encara menys la veritat. La finalitat d'una comissió d'investigació al Congrés és només que existeixi i convertir-la en el centre de la política espanyola. Els grans beneficiaris de tot plegat, el Partit Popular i Vox.

Que l'independentisme *unilateralista* faci aquesta aposta resulta poc sorprenent. Crida més l'atenció i surt de tota lògica la sobreactuació d'Esquerra Republicana. On els porta? Sembla absurd que ERC jugui esportivament a forçar el final de legislatura. Si ho fa, vol dir que la seva estratègia de realisme se'n va a fer punyetes i queda en terra de ningú davant de plantejaments catalans més radicals o essencialistes. Fer arrossegar l'actual majoria parlamentària durant l'any i mig que queda de legislatura implica preparar el terreny per una victòria nítida d'una dreta que ve de braçet amb la dreta més extrema. Això a almenys una part de Junts, la CUP i ales anomenades entitats de la societat civil, ja els ve bé. Significa abandonar qualsevol pretensió de bastir ponts i arribar a transaccions satisfactòries per a tots. Significa recuperar la dialèctica salvatge i empobridora amic-enemic, entre el bé i el mal. Hi ha qui fa el càlcul que això reagrupa i cohesiona els seus, però haurien de pensar que això representa un drama per al país. Tenim ja massa evidències que els que s'omplen la boca afirmant que atiant el conflicte defensen la pàtria, els interessa poc el futur de Catalunya i, encara menys, el dels seus ciutadans. La dreta més reaccionària té pressa per arribar al poder. I són molts els que els ajuden.

EXCLUSIU PER A SUBSCRIPTORS D'EL 9 NOU

A partir d'ara teniu accés directe a

L'HEMEROTECA HISTÒRICA

Entreu a el9nou.cat/historic-hemeroteca un arxiu documental molt valuós al vostre abast

Totes les notícies des de 1990

Si encara no sou subscriptors, truqueu al **93 889 49 49** o entreu a el9nou.cat/subscribe

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Pere Martí i Bertran

Història apropada als infants

EL GRAN CONQUERIDOR

Autor: Jordi Creus

Il·lustrador: Pep Boatella

Editorial: Ara Llibres

Col·lecció: "Els llibres del Petit Sàpiens", 1

Lloc i any d'edició: Barcelona, 2021

Nombre de pàgines: 52 s/n

La revista *Sàpiens* i Ara Llibres han encetat una col·lecció d'àlbums il·lustrats per apropar personatges històrics als infants. Han començat amb *El gran conqueridor*, que comentaré avui, i amb *La primera astronauta*, i ja n'annuncien dos més: la faraona Hatxepsut i Leonardo da Vinci. El llibre, com deixa clar el subtítol, "Les fabuloses aventures del rei Jaume I", ens presenta la vida i l'obra del rei En Jaume (1208-1276), conqueridor de Mallorca i València i un dels monarques més poderosos de l'època. I ho fa d'una manera amena, didàctica i molt assequible, tant pels continguts com per l'estil i l'edició. L'edició és molt acurada, des de les guardes, que ens recorden els enteixinats medievals; passant per les il·lustracions, a tot color i majoritàriament a doble pàgina i amb un desplegable que forma un pòster; així com els mapes, les cronologies, els codis QR informatius o d'ampliació, la distribució dels textos, etc.

L'estil triat per Jordi Creus m'ha semblat molt encertat, ja que ha fet que el narrador fos el mateix rei, en primera persona, doncs, seguint la tradició de la Crònica que el rei va dictar, com s'explica al llibre. Ho fa, però, agafant un punt de vista actual, el del lector podríem dir, per fer-ho més proper.

Es nota sobretot en el llenguatge del rei, que fa servir expressions i frases com "Quin crac!", "Que fatxendes, eh!", "si s'hagués inventat el bàsquet..." La primera persona, però, s'alterna amb la tercera, sobretot quan s'expliquen fets posteriors al regnat de Jaume I o quan el text és clarament informatiu. És una combinació encertada, però que m'ha semblat poc coherent, ja que en algun moment el rei explica fets dels seus successors, com quan parla de "Les quatre grans cròniques", que acaba així: "I la darrera la va escriure el meu rebesnet Pere III el Cerimoniós".

Els continguts són rigorosos i ben documentats, com no podia ser d'altra manera sent de *Sàpiens*. Les "fabuloses aventures del rei", amb detalls ben seleccionats de la Crònica com ara la història del niu d'orenetes fet a la tenda reial o la de la fletxa que li van clavar al cap, es complementen amb una contextualització molt ben pensada que, de ben segur, ajudarà els joves lectors a entendre millor l'època.

Un bon regal per als infants a qui agradi la història, però també per als qui volen aventures i herois en les seves lectures.

Anna Ruiz Mestres

Les portes que ens fan avançar

PORTES OBERTES, PORTES TANCADDES, PORTES QUE CANVIEN LA VIDA

Autores: Nati Soler Alcaide i Olga Pros Jané

Editorial: Ònix Editor

Lloc i any d'edició: Barcelona 2021

Nombre de pàgines: 169

Aquesta nova col·laboració de Nati Soler i l'Olga Pros és un pas endavant en l'aventura que ja van començar a *Cadells de Gat*. Ara, a partir d'una vuitantena d'imatges de portes que ha anat recopilant Pros en els seus viatges, Soler ha construït una història ben peculiar i a la vegada ben coneguda de tots.

El fet que hagin treballat en la porta ens obre un món de bellesa, de llums i d'ombres, d'imatges que ens parlen, ens emocionen, ens recorden, ens eleven místicament, o bé ens acosten a portes enrunades, encisadores, antigues, convencionals... I totes tenyides d'una patina d'exquisidesa que omplen els ulls d'encant, d'atractiu, d'encís, de delicadesa, de gràcia, però sobre tot d'art fotogràfic, que només l'objectiu d'Olga Pros és capaç de captar.

El llibre és un viatge per l'exquisidesa paisatgística que suposa l'atenta mirada a la porta, la protagonista per excel·lència. Però no només això, Nati Soler ha creat una història que va recorrent les imatges, i des d'elles va creant un micromon, on una història distòpica, es converteix en el reflex d'una manera d'actuar ben humana. La ficció de Soler crea un poble imaginari (Montgran) que esdevindrà una llogarret més just, més proper, a la mida humana de les coses, on sembla que per fi les persones que s'hi acaben quedant edificaran una

nova manera de viure més justa i equilibrada. En la narració hi van apareixent molt ben perfilades diferents tipologies humanes, amb diàlegs frescos, divertits, profunds. Hi trobem arquetipus com el mestre, el capellà, el jutge, el forner, les prostitutes... en fi, el que trobaríem en qualsevol poble. Tot plegat té un to costumista que fa versemblant el relat i malgrat que estem en una utopia, observem com apareixen al costat dels sentiments més bons i més sincers, els més abjectes i horripilants de què som capaços l'espècie humana. L'eterna dicotomia entre el bé i el mal, la llibertat i la repressió, la justícia i la injustícia hi són presents.

Soler ha construït amb molta cura els personatges, i ambdues autores, amb mirades molt diferents, s'han impregnat de la universalitat de la porta, que ens fa entrar i sortir d'un estat, d'un nivell, que ens fa sobrepassar un moment vital. Penseu si no en la importància de les portes en el clàssic, *Àlicia en el país de les meravelles* de Lewis Carroll.

La privacitat i l'obertura de les portes ens ha fet avançar com a persones, la disjuntiva que suposa una porta ens ha fet transcendir la incertesa del dubte, i així ambdues autores han fet d'un fet particular una història eterna.

La nostra pròpia història.

NOVETATS EDITORIALS

'Ningú em va parlar de tu'

Laura Anguera / Columna

Coneguda per la seva relació amb el Barça, Anguera va debutar amb un relat sobre l'esclat de la bombolla immobiliària (*Boom*), i ara torna amb aquesta novel·la que té com a protagonista la filla d'una família burgesa en la Barcelona dels anys 60. Busca la mare que la va deixar i així coneixerà qui va ser el seu amant... o potser el seu assassí.

'Uns déus ferotges'

Daniel Genís
Les Males Herbes

Daniel Genís, director del portal *El Biblionauta*, fa la primera incursió en la novel·la amb un relat que s'inicia a la València del segle XII. És on viu Abu Jafar, que amb 16 anys imagina el món per descobrir que hi ha a fora i emprèn una aventura per terres estranyes. La tradició dels llibres de viatges medievals empeltada de literatura fantàstica.

'Jacques el fatalista'

Denis Diderot
La Magrana

Està considerada com una de les grans novel·les de la Il·lustració francesa (escrita per un dels seus *fundadors* ideològics), i arriba per primera vegada al català amb traducció de Joan Tarrida. Un criat i el seu amo emprenen un viatge sense destí que donarà peu a situacions humorístiques i diàlegs brillants. Amb pròleg de Raül Garrigasait.

'Les presons imaginàries'

Pere Coromines / L'Avenç

Pere Coromines (1870-1939) va ser una figura destacada del republicanisme català en el tombant dels segles XIX i XX. Acusat d'instigar un atemptat anarquista, va passar 10 mesos de presó al castell de Montjuïc mentre el fiscal demanava per a ell la pena de mort. Anys més tard, va poder transformar literàriament aquesta experiència.

'Diari d'un pintor a Mallorca'

Francis Caron / Ed. Moll

De Francis Caron se'n sap ben poc. Que va ser viatger, dibuixant, lletraferit... que potser aquest nom amagava la identitat d'algú més conegut. O no. En tot cas, va deixar escrit en anglès el seu testimoni del pas per Mallorca als anys 30 del segle passat, jove, amb ganes de descobrir el món. Per primer cop, l'obra es tradueix al català.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

endrets
Geografia Literària dels Països Catalans
www.endrets.cat

Llorenç Soldevila

S'Alamera

“S'Alamera recobrava vida els primers diumenges de maig i es convertia en la protagonista del poble amb la bullícia de la gent que arribava en carros que venien de les cases de l'entorn. Les pageses s'asseien de costat, amb les faldilles desplegadas com ventalls, el sol feia brillar els seus mantons adomassats, i en l'aire carregat d'olor de bunyols voleiaven les cintes que els penjaven de les espatlles, com serpentes de colors. Més tard, anaven a ballar formant una alegre processó.

Aquells mateixos carros els feien servir els homes del capità Bayo per baixar a Vila, amb les camises arremangades, el corretjam damunt del pit, el fusell a l'espatlla. Els altres homes els seguien a peu fins a formar una fila sense color, que amb els grinyols de les llantes es varen perdre a la primera barda de la carretera. No en va saber mai més res.

Camí del lloc on es dirigien per a ballar, davant, hi anaven els sonadors, vestits de fosc, amb capell de feltre i mocador lligat al coll. L'un portava el tambor, pintat de colors, un altre la flauta i el tercer l'espasí. Els seguien els homes que feien parella amb una dona. Els joves portaven pantalons blancs, camisa del mateix color, armilla fosca amb botonadura de plata, barretina i, a les mans, les castanyoles.

Les pageses joves anaven abillades amb mocadors de puntes i mantons adomassats de seda groga. Damunt les faldilles blanques, llises pel davant i prisades pel darrere, ressaltaven els petits davantals brodats i, des de les espatlles, “s'empenhada” –conjunt de cadenes, cordons d'or i joiells– queia com una cascada fins a la cintura. Al mig del pit sobresortia “sa joia”, miniatura emmarcada en filigrana. Les dones de més edat anaven de color verd fosc, marró o blau, amb un mocador de color ocre al cap, per davall del qual sortia una trena que arribava fins a la meitat de l'esquena, guarnida amb un llaç de color viu. ”

Alicia Martínez

AUTOR

Alicia Martínez
López-Hermosa
(1940)

OBRA

'La gavina de fang'
Ed. Mediterrània,
1997

INDRET

S'Alamera

MUNICIPI

Santa Eulària del Riu

COMARCA

Eivissa

S'Alamera és la rambla que va de davant de l'ajuntament a vora de la mar. Fa les funcions de passeig i vertebrava el poble juntament amb el carrer Sant Jaume. Des dels seus orígens era el lloc on es trobaven els habitants de la zona per fer mercat. A més a més, a la part final encara es conserva el Pou de Baix, on totes les joves santeularines anaven a carregar els càntrics d'aigua. Un fragment de 'La gavina de fang', d'Alicia Martínez López-Hermosa, ens pot servir de lectura, ja que recrea un ambient pretèrit d'un dia de mercat.

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

223

LÈXIC

Cada paraula val per mil...

El passat mes d'abril els aparadors de molts comerços d'Osona van guarnir-se amb els cartells de la desena edició de la campanya "A l'abril cada paraula val per mil" que contenien trenta mots poc freqüents que volíem tornar sentir a dir. Parlem-ne una mica...

Hi ha el mot 'paperina', un con de paper que pot servir per posar-hi castanyes o xurros i que, antigament, es feia servir molt més per a productes a granel. I si parlem de menjar, hi tenim la 'manduca', que vol dir justament 'menjar', el 'llonguet' (panet), el 'fesol' (mongeta), el 'paltruc' (bisbe o bull), el 'grúmol' (cloïssa) i la 'trumfa' (patata). I tot això, si no es pot agafar, es pot 'péixer' (donar menjar a algú).

S'hi poden trobar també paraules relacionades amb el món tèxtil, com 'catracòlica' (una casaca que engavanya), 'embastar' (cosir amb punts llargs), 'clec' (un tancador de pressió que imita el so que fa quan tanca), una 'plantofa' (que és una sabatilla i del qual en deriva la paraula 'plantofa-

da') o el mot 'engandallar-se' (empolainar-se) que vol dir arreglar-se bé, mudar-se, vaja!

'Fato' i 'a betzef' són expressions similars que signifiquen en abundància i 'trinco-trinco' expressa l'acció de pagar al comptat, si cal amb tota la 'xavalla', que són les monedes que portem a sobre.

I a les llibreries hi podeu trobar el 'cartipàs' (quadern) o el 'patracol' (llibre gruixut) i que prové de la deformació vulgar del mot 'protocol'. 'Clissar' (veure-hi) està emparentat amb el mot d'argot *clissos* 'ulls' i 'festejar', que prové de festa, significa 'amorejar'.

N'hi trobem d'altres com 'lot' (llanterna), 'petge' (pota d'un moble), 'cloquer' (campanar), 'bigudí' (rul-lo), 'esperit de vi' (alcohol) i 'pipiripip' (gallaret). Tots trenta mots tenen una història que, en molts casos, queda reflectida en el refranyer, en la literatura, i que de ben segur podem recuperar. La qüestió, però, és fer-los reviure, dir-los. Així sí, cada mot val per mil!

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

Jordi Remolins

El significat de Mulholland Drive

Un full en blanc permet a un escriptor arribar tan enllà com la seva imaginació permeti. No hi ha límits que no s'auto-imposi l'autor.

Només amb una frase pot situar un parell de milions de persones en una ciutat amb els edificis de cap per avall, sobrevolats per éssers alats amb extremitats reptilínies, que ploren llàgrimes em forma de bitllets d'un milió d'euros que són trossejats per rosegadors tuberculosos només de tocar a terra. O simplement tocar-nos la fibra amb un nen acaronant l'avi acabat de morir en un fred llit d'un hospital, mentre a l'exterior les gotes de pluja no poden competir ni de lluny amb el plor de l'infant, per més intensitat amb què caiguin.

La literatura és possiblement l'expressió artística que amb menys mitjans ens pot produir un nombre més elevat de satisfaccions en cas de saber connectar la voluntat del creador amb la percepció del lector. I en l'extrem oposat el cinema –que no deixa de ser un compendi de literatura mateixa, de fotografia, d'actuació o de música entre altres disciplines– pot també esdevenir un espai màgic tot i que amb uns mitjans gairebé il·limitats. Encara que en algunes ocasions esdevingui una tortura infinita.

David Lynch és un dels realitzadors que més enllà de les sensacions que ens produeix el seu cinema,

és incapaç de deixar-nos indiferents. Amb una trajectòria que sobrepasa el mig segle, va aconseguir un llenguatge propi a partir d'*Eraserhead* (1978) i *L'home elefant* (1980), però va ser durant les dues següents dècades quan pel·lícules com *Blue Velvet*, un *Wild at Heart* que no ha envellit amb la mateixa suficiència

que altres produccions, la sèrie *Twin Peaks*, *Carretera perduda*, *The Straight Story* i sobretot *Mulholland Drive* (2001), quan va aconseguir el segell de director de culte que segueix pervivint malgrat haver rebaixat l'activitat durant aquest segle.

Mulholland Drive és precisament la pel·lícula de Lynch que et convida a submergir-te en un univers on és millor no fer-se preguntes, impregnar-te amb allò que passa a la pantalla, i sortir de la sala de cinema amb una condició diferent que quan hi havies entrat. S'han fet tractats sobre *Mulholland Drive* i allò que significa, què hi vol explicar Lynch, però la gent segueix sense treure'n l'entrellat. A mitjan dècada passada la BBC va publicar una enquesta entre 177 crítics que la situaven com el millor clàssic modern del segle XXI. I ja se sap que els crítics rarament tenen la raó, encara que de vegades fins i tot els rellotges espatllats –en cas d'estar totalment aturats, clar– marquen bé l'hora un parell de vegades en un dia.

Dimecres, 16 de maig de 2001
Estrena a Cannes de la pel·lícula 'Mulholland Drive', de David Lynch

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jordi Sunyer

OSSIFAR 'A pixar i a jeure'

Blau, 1997

Ossifar són La Trinca de Mallorca. Un grup sense pèls a la llengua desenfadat i divertit que durant els anys 90 va triomfar sobretot a les illes gràcies a la seva música festiva (de base pop amb picades d'ullet al rock, el bolero o el techno) i a les seves lletres iròniques i passades de voltes on mesclaven tot tipus d'accents en català, castellà i el que fes falta. Els seus directes eren un tro i els seus discos, un fart de riure. Van debutar el 1990 amb *Cansiones de amor amb los calsones baixos* (sí, escrivien amb un deix no apte per a apòstols de Pompeu Fabra) i van triomfar tant que des de llavors, durant gairebé una dècada, ja no van parar. El 1991 va arribar *En Gori Cuper té morenes*; el 1993, *Indiana Pons en busca de la porsella rustida*; el 1994, *Da-li cebes!*, i el 1997 van treure *A pixar i a jeure*, el seu últim disc d'estudi (i el més treballat i aconseguit musicalment) on ja

preanunciaven la desfeta del grup. Aquest disc s'obria amb *En Blau*, una rumba dedicada a la seva discogràfica, i tenia temes festius marca de la casa com *Beu d'es tassó*, peces pseudopolítiques com *Independència* i d'altres d'amor al turista com *Deutschland in Mallorca*. Boníssim. La defunció definitiva de la banda va arribar el 2003 quan Biel Mesquida, l'ànima d'Ossifar, va morir d'un accident de moto a Sóller. El seu record, però, perdura i fa uns anys fins i tot va aparèixer una banda batejada com a Ossifar Revival que va girar per Mallorca versionant i recordant els seus mestres.

EL TEST Jordi Huerta

Primer instrument que vas tocar? La guitarra. **Primer grup del qual vas formar part?** Males Llengües. **Primer bolo en directe?** Va ser l'any 1996 al bar El Mesón de Manresa. **Primer disc que et vas comprar?** *És que m'han dit que...*, de La Trinca. **Quants discos tens?** Uns 200, més o menys. **Salva'n tres.** *White Album*, de The Beatles; *Dark Side of The Moon*, de Pink Floyd, i *A Night at The Opera*, de Queen. **Grups i músics de capçalera.** The Beatles, Queen, Eric Clapton, Joe Bonamassa i John Mayer. **Un concert (com a públic) per recordar.** Queen, amb Adam Lambert de cantant, al Palau Sant Jordi de Barcelona l'any 2018. Hi vaig anar amb en Jordi Buixa, a primera fila.

NOTES

Bandini, Makovski i Ferran Palau s'enduen premis MIN

Què són els MIN? Doncs els premis de més prestigi de la música independent estatal. Aquest guardó va néixer el 2009 amb l'objectiu de reconèixer i donar visibilitat a les produccions independents realitzades a l'Estat espanyol i acostar la música al gran públic. Salvant distàncies, podríem dir que es tracta dels premis Ender-rock de la música estatal. I coincidint amb el dia de la Moreneta, el Navarra Arena de Pamplona va acollir l'entrega de guardons de la 14a edició d'uns premis que van tenir diversos noms catalans entre els guardonats, com ara Rigoberta Bandini, Maria Arnal i Marcel Bagés, Ferran Palau i Maika Makovski. Després de participar al Benidorm Fest, la barcelonina Paula Ribó (Rigoberta Bandini dalt dels escenaris) es va endur dos premis MIN: el Premi Amazon Music

a la Millor Artista i el Premi Ràdio 3 a la Cançó de l'any per *Ay mamá*. Per la seva banda, el Premi Institut Ramon Llull al Millor àlbum en Català va ser per a *Parc*, del músic de Collbató Ferran Palau, i la cantautora de tall rocker de Palma Maika Makovski es va endur el premi a Millor Àlbum de Rock per *MKMK*. Els últims catalans a recollir MIN van ser Maria Arnal i Marcel Bagés, guardonats amb el Premi Ticketmaster al Millor Directe (per cert, van demostrar el perquè actuant també a la gala). La gran triomfadora de la nit, però, va ser la cantautora d'Úbeda Zahara, que es va endur sis de les nou nominacions gràcies a *Putà*, el seu últim (i brutal) àlbum.

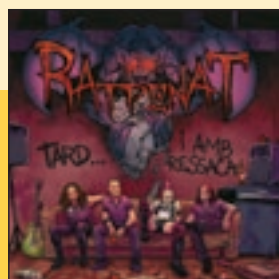
NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

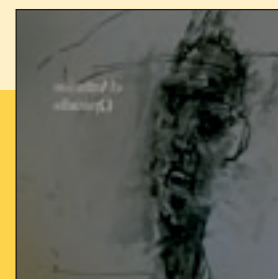
ELS PETS '1963'

Tornen Els Pets. Bé, els de Constantí no han marxat mai però ja fa anys que el seu ritme de producció discogràfica s'ha alentit i que han deixat de banda urgències i presses. El nou àlbum (el 13è, ja!) és un altre exemple de pop honest ple d'històries amb ànima i alguna picada d'ullet als inicis més esparracats i irònics de la banda, com quan conviden el personal a atracar bancs a *Atracament a La Caixa*. L'any passat els van donar la Creu de Sant Jordi més merescuda dels darrers temps. Però que ningú els enterri abans d'hora. Van néixer el 1963 i encara tenen corda.

RATPENAT 'Tard... i amb ressaca'

El tercer disc del grup de punk nostrat Ratpenat té dues cares. A la primera hi ha sis temes propis i a la segona, que és un tro, versions ben singulars: "Si els fills de puta volessin no veuríem mai el sol", de Quico Pi de la Serra, que no ha perdut vigència, obre un autèntic festival on també hi ha "La sequia" d'Albert Pla, "Era tan bon home" de Pere Tàpias, "Tinc una bèstia dintre meu" de Quimi Portet, i per últim un himne atemporal de Lluís Llach amb una base musical que podria ser perfectament dels Sex Pistols, "Que tinguem sort".

Ô PARADIS 'El anfitrión'

Darrere d'Ô Paradis s'hi amaga Demian Recio, un músic polifacètic que havia fet de baixista a la darrera etapa dels Dusminguet i que també havia tocat amb Los Sencillos. Des de finals dels 90, però, té en dansa un projecte de folk fosc pseudoelèctric i de tall experimental que ara suma un nou capítol amb un disc amb 14 talls que es tanca amb *Tu salvarás el mundo*, una cançó apocalíptica que no seria la més indicada per capbussar-se en un univers, el d'Ô Paradis, no apte per a orelles només avesades a les radiofòrmules.

GASTRONOMIA

Eva Remolina / AMIC

Orada al forn

Poques receptes són tan fàcils de preparar i tan saboroses com una bona orada al forn

INGREDIENTS

Per a dues persones:

- 2 orades
- 2 llimones
- 2 cebes
- 2 patates mitjanes
- Sal
- Oli
- Branques de romaní o romaní en espècie
- Pebre

PREPARACIÓ

- Escalfeu el forn a 200 graus.
- Peleu i tal·leu les patates en rodanxes.
- Salpebreu-ho.
- En una safata per a forn, col·loqueu les patates fent una base i tireu un bon rajolí d'oli per damunt.
- Introduïu les patates al forn durant uns 15 minuts. Mentrestant, aprofiteu per tallar les cebes en tires.
- Netegeu també les orades i feu-hi uns talls transversals amb l'ajuda d'un ganivet.
- Saleu les orades per ambdues parts i per l'interior.
- Introduïu rodanxes de llimona a l'interior i

també en els talls prèviament fets.

- La resta de la llimona, espremeu-la per sobre del peix.
- Afegiu-hi també el romaní.
- Quan les patates estiguin una mica fetes, traieu la safata i afegiu-hi la ceba.
- Finalment, col·loqueu les orades al damunt i afegiu-hi de nou oli.
- Introduïu-ho tot al forn uns 15 minuts més.
- Controleu la cocció per si fos necessari afegir-hi més oli o bé deixar-ho uns minuts més.

Opcionalment, hi podeu posar vi blanc. Quan les orades estiguin daurades, ja les podeu servir.

SALUT I NUTRICIÓ

AMIC

Quatre remeis casolans per hidratar la pell seca del cos

Hi ha remeis elaborats amb ingredients 100% naturals

Quan parlem d'una pell seca, és important diferenciar aquesta d'una pell deshidratada. La pell seca està tirant, aspra i amb descamacions, sobretot després del bany. En canvi, el fet que la pell estigui deshidratada és una condició temporal.

Per sort, existeixen remeis casolans per hidratar la pell seca del cos que funcionen molt bé. Són solucions elaborades amb ingredients 100% naturals que es poden utilitzar durant tot l'any. A més d'utilitzar aquests remeis, convé tenir en compte alguns consells per cuidar la pell seca. Un dels més importants és evitar les dutxes i els banys d'aigua calenta. Convé evitar els sabons abrasius que, en eliminar el greix, també eliminen la humitat de la pell.

Alguns remeis naturals són ideals per aconseguir

l'objectiu de la hidratació corporal. Aquests són alguns dels més recomanats.

Oli de coco. És excel·lent per nodrir i hidratar en profunditat la pell. Un ingredient natural molt ric en vitamines E i K, que combaten la sequedat extrema, la tibantor i la descamació. A més, ajuda en gran manera a preservar l'elastina i el col·lagen en la pell. Es pot fer servir diàriament.

Àloe vera. L'àloe vera és un dels ingredients més emprats en la cosmètica natural, i funciona molt bé quan la pell està extremadament seca. Per preparar la crema d'àloe vera, cal barrejar aquests ingredients: 1/2 tassa de gel d'àloe vera i una cullerada d'oli d'oliva. Apliqueu la crema sobre les zones més seques del cos, deixeu que actuï durant 30 minuts i

aclariu amb abundant aigua tèbia. Podeu repetir el procés dues o tres vegades per setmana.

Iogurt. Gràcies al seu alt contingut en àcid làctic, exfolia de manera natural i hidrata totes les capes de la pell. Per preparar la màscara corporal casolana cal barrejar una patata triturada i un iogurt natural sense sucre. Apliqueu-la a la pell durant 20 minuts i aclariu amb aigua tèbia.

Argila. És un producte 100% natural amb moltes propietats. Una de les més destacades és l'antibacteriana. L'argila blanca en pols és la millor per a la pell seca. Per utilitzar-la, mescleu-ne una mica amb un iogurt natural o amb aigua i apliqueu-ho durant 20 minuts. Podeu usar aquest remei fins a tres vegades per setmana.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

L'AVÍS DE LES TECNOLÒGIQUES

Els guanyadors de la pandèmia apunten a erigir-se en els perdedors en els primers passos de la postpandèmia. Les comparatives de la caiguda de la valoració a borsa de les principals empreses tecnològiques s'estableixen amb el 2008, que –per més dades– és l'any de la fallida de Lehmann Brothers, considerada el detonant d'una gravíssima crisi financera. Amb la prevenció amb la qual s'han de prendre sempre les reaccions a borsa, els inversors semblen estar avançant un canvi de tendència. Els anys dels diners fàcils toquen a la fi, amb l'increment dels tipus d'interès trucant a la porta.

Els temors dels inversors han portat les grans empreses tecnològiques, allò que es coneixia com a GAFAM (Google, Amazon, Facebook, Apple i Microsoft, avui potser n'hauríem de dir MAAMA, amb el canvi de nom de Google per Alphabet i el de Facebook per Meta), a una reducció de la capitalització de 750.000 euros en un sol mes. Per posar-ho en context, el PIB espanyol en un any és de poc més d'un bilió d'euros. Així de gran ha estat la caiguda, marcada per un desenvolupament dels negocis per sota de les expectatives.

Sense formar part del grup d'empreses de l'acrònim més cèlebre del Nasdaq, la companyia que obria aquesta mala ratxa era Netflix. Els resultats eren sòlids, amb 1.600 milions de dòlars de beneficis el 2022, però inferiors als 1.700 de l'any anterior. I, sobretot, comunicava una pèrdua de 200.000 subscriptors que posava en alerta els mercats en el sentit que es pot haver arribat a un sostre en el negoci dels continguts audiovisuals de pagament. El resultat era que les accions queien un 28% durant l'abril, i demostraven que més enllà del compte d'explotació –que tampoc era per entrar en una depressió profunda– els inversors entren en valoracions que van més enllà de les expectatives immediates.

Era l'avantsala d'unes setmanes en les quals les expectatives per l'evolució dels negocis de les grans tecnològiques no arribaven a complir-se i els inversors, atents també a altres realitats (el deute públic està incrementant la rendibilitat després d'anys estancat), començaven a localitzar altres valors on fer moviment de capital. Alphabet, la matriu de Google, veia caure la capitalització en més de 275.000 milions de dòlars, després de reportar que els ingressos havien crescut un 23%, però els beneficis es reduïen en un 8,3%. L'abril tampoc no ha estat un mes positiu en borsa per a Apple, que redueix la valoració en 200.000 milions de dòlars, en aquest cas, tot i haver comunicat que tant les vendes com els beneficis s'han incrementat. Ni Meta ni Amazon poden presumir de ser excepcions en aquesta espiral baixista, en la qual sí que n'hi ha una, Twitter, que no forma part d'aquestes cinc grans i que, a més, ha tingut unes oscil·lacions vinculades als moviments d'Elon Musk, per comprar la companyia, com va acabar passant la setmana passada.

Sempre poden haver-hi argumentacions més

senzilles, com que tot allò que puja (i les tecnològiques havien pujat molt en els mesos de pandèmia) acaba baixant, però a l'hora d'explicar aquesta evolució, hi ha força consens que l'expectativa d'un creixement en els tipus d'interès és la causa de fons. No només perquè els inversors puguin estar buscant refugis més segurs, sinó perquè les empreses amb relatiu poc recorregut històric han fonamentat bona part del creixement en l'endeutament. Si ara els apugen els interessos que han de pagar pels deutes contrets, és força probable que els beneficis se n'acabin ressentint, i que el retorn esperat d'una inversió s'allargui en el temps.

Amb independència de la percepció que en puguin tenir els inversors, i sempre amb els factors de correcció que fan al cas quan es tracta d'analitzar el comportament de les borses –moltes vegades marcats més per expectatives que per realitats–, sí que es poden detectar factors que estan tenint una contribució directa en aquest període d'incerteses que exemplifiquen les rebaixes en les cotitzacions de les grans tecnològiques. Més enllà de la certesa que l'alta inflació a tot el món acabarà derivant en

un increment dels tipus d'interès i tindrà influència en el consum dels ciutadans arreu del món, la guerra d'Ucraïna o els efectes del brot de covid a Xangai –que altera l'activitat a un dels principals ports mundials i amenaça de generalitzar la forta crisi de subministraments que s'ha produït des de l'obertura econòmica de la postpandèmia– s'assenyalen com a aspectes de desequilibri. Fins a quin punt aquests factors siguin només conjunturals i tinguin una durada més prolongada en el temps acabarà determinant si les actuals incerteses s'acaben traduint en efectes greus en l'economia dels propers mesos o anys. De moment, els inversors estan avançant un desconcert, que no arriba a ser una incertesa, però se li assembla força.

INDICADORS

Descens de matriculacions

El nombre de turismes matriculats a Catalunya ha arribat a les 8.324 unitats a l'abril, un 13% menys que el mateix mes del 2021 per la crisi provocada per l'escassetat de microxips necessaris per fabricar els vehicles i la incertesa econòmica per la guerra d'Ucraïna, segons les dades publicades per la patronal Anfac. Al conjunt de l'Estat les matriculacions de turismes i tot terrenys han baixat un 12,1%.

Canvis al mercat elèctric

Els canvis de companyia elèctrica han augmentat un 37% durant el 2021, fins a superar els 5 milions al conjunt de l'Estat, segons dades de la Comissió Nacional de Mercats i de la Competència (CNMC). Catalunya ocupa el segon lloc en canvis, amb 785.299 en total. En termes absoluts, destaca que 174.000 consumidors han passat del mercat regulat al lliure –el 2020 ho van fer 88.000.

ALEGRIA INTERIOR

Antoni Lacueva / antoni@mindfulness-barcelona.com

La presència amable

Un dels possibles significats d'amable és ser digne de ser estimat. Així que bé podríem dir presència amorosa. Aquesta presència ens afecta a totes les persones si volem tenir una relació amb els altres realment humana. Per descomptat serà un requisit per a les persones que es relacionen amb persones en la feina laboral: educadors, sanitaris, psicòlegs, *coachs*, funcionaris de molts àmbits, etc.

La presència amable és fàcil de reconèixer. Sempre podem saber quan estem amb algú que aquesta presenti de manera amable amb nosaltres.

Quan percebem calma, amabilitat i atenció. Pausa i sense distraccions. Quan la relació sembla que passi fora del pas del temps... simplement estant. Mantinguts acuradament dins d'un camp d'obertura i saviesa de vida, estant tan presents l'un per l'altre com ningú no ho pogués estar.

Sí, certament no sempre és així.

Quan algú manté la presència amable amb un altre, té un efecte poderós.

Possiblement fins i tot sense adonar-se'n, l'altre se sent més segur, cuidat i fins i tot comprès.

Quan això passa en una relació terapèutica, la sanació ja ha començat.

La presència amable és una manera de ser-hi. És agradable, bona per a la teva salut.

És un estat en què et sents amb el cor obert i benintencionat. En la forma més pura, és espiritualment nutritiva i sensible a les subtileses.

És el millor estat per situar-te quan estàs oferint suport emocional.

Una mirada al voltant de seguida et mostrarà que aquest és el tipus de suport que cal en tots els àmbits.

Una vida emocional sana requereix un lloc segur per expressar sentiments i algú amorós, amable per

ser testimoni.

Requereix l'alliberament de ferides velles i una obertura a nous camins de felicitat.

Presència amable és suport emocional i és una part important en la relació amb els altres. Pot ser un gran canvi a les nostres vides.

En els processos de l'àmbit formatiu, sanitari, terapèutics, etc., és essencial.

Les persones aprenem sobre les relacions a través de l'experiència. Les nostres experiències més primerenques creen condicionaments, patrons o hàbits per als tipus de relació que establirem.

Si en les experiències primerenques va faltar amor i cura, possiblement no en gaudirem més tard en les nostres vides, tret que fem alguna cosa per canviar aquesta programació primerenca, tret que descobrim noves maneres de connectar.

Presència amable és, la primera cosa, estar en el present, mostrant-se.

És estar atent al que està passant en el moment tant a la teva pròpia experiència com a les experiències de la persona amb qui estàs.

És una obertura i un intercanvi.

Hem d'estar assentats, amb calma, força de ple enmig de la no-consecució.

No podem estar intentant aconseguir alguna cosa. Necessitem evitar esforçar-nos massa. Cal anar amb compte amb l'orgull i la necessitat d'aprovació, el reconeixement o la perfecció.

Hem de ser capaços de ralentir.

Estar calmats ens ajuda a ser sensibles i estar oberts.

És com si nosaltres simplement oferim el nostre amor a la gent, la nostra presència, la nostra escolta i comencen a donar-se permís en el procés de canvi.

És senzill ser present, si no estem atrafegats fent altres coses. De totes maneres, la major part del temps no estem només atrafegats fent altres coses, sinó fent-les majoritàriament de forma automàtica, com a hàbit i de manera inconscient.

Típicament, hi ha rols professionals en què creiem que ajudem els altres a solucionar els seus problemes. Estem orientats a la tasca. Volem fer que alguna cosa passi pels nostres clients o pacients. Aquesta atenció a fer i aconseguir que les coses passin ens pot treure de la presència amable.

Aquí hi ha l'art de l'equilibri entre fer i ésser.

És veritat. Hi ha coses per fer. Volem que els nostres clients o pacients els passin coses bones, la presència amable, malgrat la seva tranquil·la i aparent inactivitat, ofereix el millor context per això.

HORÒSCOP

Roser Bona

Del 06-05-2022 al 12-05-2022

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Cerques la llibertat financera. Si has de signar un document, llegeix bé la lletra petita. La dieta passa per un moment de canvis per tal de millorar la salut.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Tot i que normalment prefereixes les relacions estables, ara vius una etapa en la qual necessites més llibertat d'acció. Si tens parella, voldràs més espai per a tu.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Si havies perdut una mica l'esperança en l'amor, hi ha algú que t'atrau i recuperes la il·lusió. La teva intuïció està molt activa i reps molta informació subtil.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Llences el que consideres obsolet. Vols que entrin coses noves a la teva vida. El contacte amb l'element aigua col·labora en la recerca de més tranquil·litat.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

En el sector professional potser toca actualitzar-se en tecnologia i adaptar-se als temps actuals. T'has proposat ser més autèntic i dir les coses sense embuts.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Si en aquest moment no tens gaires amics, et mous per augmentar el teu cercle social. Si viatges procura tenir cura de les teves coses i porta la documentació al dia.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Tens ganes de fer coses i si tenies un projecte aparcat hi poses fil a l'agulla. Si et preocupa el teu món emocional, cerques especialista per deixar de patir.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Venus per la Casa de la Salut inclina a viure una millora o a trobar la teràpia adequada. En l'amor es donen oportunitats, però has de donar tu el primer pas.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Venus per Casa V convida a relacionar-se i a iniciar relacions. Si tens problemes financers, poses energia a aconseguir la millor solució per viure més tranquil.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Si hi havia distància o tibantor amb la família, ara podeu apropar-vos de nou. Abandones la teva prudència habitual i deixes a més d'una persona bocabadada.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Et connectes amb els teus propòsits vitals i t'enfoques en el que realment vols fer amb la teva vida, en lloc de seguir els camins que els altres t'han marcat.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

La conjunció Sol/Urà a la teva Casa III facilita que puguis abordar un afer que et feia perdre la son. Idees brillants. Bons moments en companyia de la família.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret Valls

'Alcarràs'

De Carla Simón
Terra ferma,
casa amada

Després d'una pel·lícula tan bonica i preciosa com *Estiu 1993* (2017), Carla Simón acaba de fer allò impossible a *Alcarràs*. En aquest títol que al·ludeix directament a la població del Segrià del mateix nom, la cineasta no només ha sabut mantenir-se en el molt bon nivell del seu anterior llargmetratge sinó que arriba a superar-se i n'assoleix l'excel·lència. Les bones sensacions que ha deixat el seu visionat, combinat amb el valuós guardó obtingut de l'Os d'Or al Festival de Berlín, i el fet de tractar-se d'una pel·lícula catalana, rodada en català, amb accent oriental, no han fet més que augmentar-ne les expectatives.

La història d'*Alcarràs* es focalitza en una família pagesa, els Solé, que es veuen forçats a deixar la terra i la casa després d'anys dedicant-se al conreu dels fruiters. Un descendent de l'antic propietari que els va cedir les terres a canvi d'un favor durant els anys de la Guerra Civil, sense cap contracte signat, reclama ara la legitimitat de la finca. El film de Simón cobrirà la decisiva i curta franja de temps entre la campanya de la collita de la fruita i la seva anunciada expulsió del tros.

Alcarràs aborda, de fons, la problemàtica del camp, des de la propietat de la terra, la dura subsistència o l'abús dels proveïdors en fixar preus baixíssims de compra de la fruita. Però el conflicte més visible, i que duu els Solé a una cruïlla vital, és el tema de l'adaptació als nous temps, simbolitzat en el negoci de les plaques solars com a alternativa a la vida pagesa. El problema entre el que és vell i el que és modern, el passat i el futur, la tradició i el progrés, reflecteix la polarització que tensa la vida de la família i, especialment, la del cap de família, Quimet (Jordi Pujol Dolcet). En aquesta incerta i decisiva travessia no hi ha espai per als discursos retòrics o l'èpica inflamada, ja que preval, per damunt de tot, la dignitat i l'enteresa en un combat desigual contra el demà més immediat.

Una de les grans virtuts del film de Simón és l' excepcional retrat de grup que porta a terme. Això es pot copsar en la implicació familiar en la collita dels préssecs paraguaians, els àpats al tros o les escenes domèstiques i celebracions diverses. En aquest registre comunitari cal esmentar la rellevància del pes de les tradicions, les històries orals o les cançons. Una d'aquestes tonades, una cançó de pandero, autèntic leitmotiv del film, esdevé un moment emblemàtic, climàtic, amb trossos que encongeixen el cor en el context d'atzucac vital dels Solé, com la frase "terra ferma, casa amada".

Alcarràs porta a terme una acurada i minuciosa radiografia d'un col·lectiu familiar travessat, també, per desavinences internes, com l'enfrontament entre pare i fill. Tenim un pare trasbalsat per tot plegat, nerviós, estressat, a qui qualsevol cosa el treu de polleguera. O la canalla, magistralment dirigida, corrents per tot arreu i ficant-se per qualsevol lloc, un món innocent i lliure, aliè als maldecaps dels grans. Aquí resulta sorprenent el talent de Simón per tocar un fotimer d'històries creuades, amb línies dramàtiques superposades unes amb les altres, i fer alhora que tot flueixi sense entrebancs, perfectament integrat en un tot.

Simón també sobresurt en la tria i significació dels detalls. Tenim notes a peu de pàgina, com una plaga de conills, un tema tan insistent com al·legòric. Un maldecap, que genera batudes nocturnes, una gota malaia que recorda que mai es pot descansar ni abaixar la guàrdia. O el cistell de figues triades curosament que l'avi porta al propietari, com una ofrena, un servilisme replicat per les joves generacions. O la imatge de l'excavadora, una mena de monstre alienígena, que primer s'emporta un cotxe abandonat on juguen la quitxalla i després protagonitza un gran pla general conclusiu quasi apocalíptic, arrencant els presseguers de la finca.

L'aportació de Simón es nodreix també d'una tradició cinematogràfica. Es detecten ressons del cinema clàssic, com la filmografia fordiana, com aquella elegia de la família com a pal de paller d'un sentit de l'existència en moments cabdals de transformació social a *Que verda era la meva vall* (1941), fins i tot, aires de *western* i idees visuals d'un altre Ford, *Centaures del desert* (1956), amb el desplegament dels protagonistes en el pla i els enquadraments de grup. Però també es detecten influències procedents del cinema de la modernitat, com *La ciénaga* (2001, Lucrecia Martel), aquell retrat opressiu de la desintegració d'una família que es reuneix al voltant d'una piscina d'aigües estancades.

L'art de Simón reposa també en un element de gran rellevància, la seva mirada neta, gens invasora. Un estil transparent que fa que l'emoció brolli des de la simplicitat, la naturalitat. El meravellós i transcendental sorgeix de la veritat que transmeten els protagonistes i les situacions, una gran feina estreta del treball gens improvisat amb actors no professionals. Un conjunt d'elements substancials que conformen la mirada poètica de Carla Simón, el seu tret més característic i inconfusible.

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

El violoncel·lista Pau Codina presenta el seu primer disc a Vic

Pau Codina. Sala Joaquim Maideu de L'Atlàntida de Vic. Dissabte, 7 de maig, 20h.

Pau Codina, amb estrets vincles familiars amb la comarca d'Osona i un dels violoncel·listes amb més projecció de la seva generació, presenta a L'Atlàntida de Vic el seu primer disc en solitari, *Landscapes*. Tot un viatge pels paisatges sonors que l'han acompanyat i inspirat, amb peces dels compositors Bach, Magrané, Cassadó o Crumb.

Música d'arrel amb accent jove

Orquestra de Músiques d'Arrel de Catalunya. Teatre Auditori de Granollers. Dissabte, 7 de maig, 20h.

Trencadís és l'última producció de l'Orquestra de Músiques d'Arrel de Catalunya, un projecte format per joves creadors i músics d'arreu dels Països Catalans. L'obra proposa 12 poemes musicals i explora formes ancestrals de transmissió oral. Hi haurà una trentena de músics en escena.

CINECLUB

AC GRANOLLERS
6, 7 i 8 de maig de 2022
Cinema Edison

'Las cartas de amor no existen'

França, 2021. Jérôme Bonnell. Comèdia romàntica. Jonas, parisenç de quaranta i tants, continua bojament enamorat de la seva exnòvia, Léa. Després d'una nit de borratxera, truca a la seva porta per confessar-li els seus sentiments, però Léa el rebutja. Repudiada, acaba a la cafeteria de sota de casa seva i comença a escriure-li una carta d'amor, oblidant tot el que havia de fer aquell dia, amb l'ajuda d'un divertit cambrer i alguns veïns del barri.

CINEMES

ALCARRÀS

Espanya 2022. Dir. Carla Simón. Amb Jordi Pujol Dolcet i Anna Otín. Drama. L'avi ha deixat de parlar, però ningú de l'extensa família Solé sap per què. Com cada estiu, a Alcarra, una petita localitat rural de Catalunya, la família conrea una gran extensió de presseguers. Després de vuitanta anys conreant la mateixa terra, la família Solé es reuneix per fer junts la seva última collita.

de les seves capacitats. Com mai abans, explorarà els foscos racons del Multivers, on haurà de comptar amb nous i vells aliats si vol sobreviure a les perilloses realitats alternatives del Multivers i enfrontar-se a un nou misteriós enemic.

DOWNTOWN ABBEY, UNA NUEVA ERA

Regne Unit 2022. Dir. Simon Curtis. Amb Hugh Bonneville i Michelle Dockery. Drama. Lord i Lady Grantham anuncien que estan encantats de tornar a comptar amb la grata companyia dels amants del cinema en la seva

mansió de Yorkshire aquest pròxim Nadal.

EL SECRETO DE VICKY

França 2021. Dir. Denis Imbert. Amb Vicent Elbaz i Shanna Keil. Drama. Stéphane decideix anar a viure a una bonica regió muntanyenca del centre de França per reprendre la relació amb la seva filla de 8 anys, Victoria, que ha perdut la parla des que va morir la seva mare. Durant un passeig pel bosc, un pastor regala a la nena un cadell anomenat Mystère. Amb aquest regal, la nena comença a obrir-se a l'exterior. Però de seguida Stéphane descobreix que el cadell és en realitat un llop... Malgrat els advertiments i el perill de la situació, a Stéphane no li queda més remei que separar la seva filla d'aquest animal.

GO FISH ¡SALVEMOS EL MAR!

EUA 2019. Dir. Sean Patrick O'Reilly. Animació. Tota la seva vida, el valent peix lloro Alex ha somiat a ser un superheroi. Té la seva oportunitat quan una misteriosa inundació de pegot negre entra en erupció prop del seu escull de coral. Mentrestant Alex i els seus amics, un cavallet marí, una anguila i un peix globus, neden per enfrontar-se a l'amenaça i salvar la seva llar.

RED ROCKET

EUA 2021. Dir. Sean Baker. Amb Simon Rex i Bree Elrod. Comèdia dramàtica. Mikey Saber, una antiga estrella del porno, després de viure l'època daurada i ara viure en l'absolut fracàs

decideix torna a la seva ciutat natal de Texas. No obstant això, els seus veïns no estan disposats a fer-li la tornada gens fàcil. Ningú la vol de nou a prop.

X

EUA 2021. Dir. Ti West. Amb Jenna Ortega i Brittany Snow. Terror. El 1979, un grup de joves cineastes es van proposar fer una pel·lícula per a adults a la zona rural de Texas, però quan els seus amfitrions solitaris i ancians els atrapen en l'acte, l'elenc aviat es troba en una lluita desesperada per les seves vides.

CARTELLERA

CARDEDEU	Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
Esbarjo	La última película	20.00	20.00	19.00
	L'Orquestra Terrestre	-	-	17.00
	Fe i llibertat	-	-	20.00 (Documental del Mes)

LA GARRIGA	Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Alhambra	Sonic 2. La película	-	16.00	-
	Alcarra	18.00 i 22.00	18.15 i 22.15	17.45
	El juego de las llaves	20.15	20.30	16.00
	Escape Room: la película	-	-	20.00

GRANOLLERS	Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns	Dijous	
Edison	Las cartas de amor no existen	19.00 (VOSE)	18.00	19.00 (VOSE)	-	-
	Alcarra	21.30	20.30	16.30	19.00	-
	Elles (Mostra curtmetratges)	-	-	-	-	19.00

GRANOLLERS	De divendres a dijous (dv. i ds. sessió golfa a les 23.30)
Ocine	Doctor Strange: en el (...)
	Go Fish ¡Salvemos el mar!
	Doctor Strange: en el (...) (Atmos)
	Downtown Abbey: una nueva era
	Red rocket
	Alcarra (cat.)
	El hombre del norte
	Animales Fantásticos: los (...)
	Sonic 2. La película
	El juego de las llaves
	Veneciafrenia
	Morbius
	X
	Doctor Strange: en el (...) (ICE)
	Las aventuras de Pil
	Los tipos malos
	Dog. Un viaje salvaje
	La ciudad perdida
	El secreto de Vicky
	Uncharted

SANT CELONI	Divendres	Dissabte i diumenge	Dimecres
Ocine	La ciudad perdida	17.45	18.00
	The Father (VO)	20.00	-
	Doctor Strange: en el (...)	18.30, 19.45, 20.15, 21.00, 22.15 i 22.45	16.00, 18.30, 19.45, 20.15, 21.00, 22.15 i 22.45
	Los tipos malos	17.45	17.45
	Sonic 2. La película	17.45	16.00 i 18.15
	Animales Fantásticos: los (...)	22.40	20.30
	Alcarra (cat.)	18.15, 20.30 i 22.45	16.00, 18.15, 20.30 i 22.45
	X	-	16.00
	El secreto de Vicky	-	16.00

DESPRÉS DE 20 ANYS TREBALLANT-HI VICREU ÉS PART DE LA MEVA VIDA

En Quim, és capaç de vendre des d'un gota gota a un tractor tallagespa.

VICREU

Som jardineria intel·ligent
PAE d'Osona · Mas de la Mora 12F · Vic
T 93 889 33 52 · [@vicreu](#) · [vicreu.net](#)